

POLÍTICA DOCENT DE LA UB

Prioritats del Pla de treball 2005-06

Des del Vicerectorat de Política Docent volem donar a conèixer els criteris i les prioritats de treball que proposem a la comunitat docent de la nostra Universitat, ja que sense compartir-los seria impossible avançar en la política per la qual apostem. Ens referim a una primera fase, que comprèn el que resta de l'any 2005 i l'any 2006. D'aquesta manera, doncs, podrem concretar més el Pla de treball.

UN PLA O PROJECTE COMPARTIT

La política docent de la nostra Universitat ha de respondre als criteris que s'exposen en el programa electoral, però també ha de ser el fruit d'un pla estratègic de l'àmbit academicodocent que emmarqui i proporcioni coherència a les diverses accions i decisions. Ha de permetre que les persones membres de la UB se sentin participants d'un projecte col·lectiu, d'un projecte d'universitat.

El context actual ens obliga a reflexionar i a prendre decisions en comú. Cal buscar en el treball de col·laboració la força que ens ha de permetre, amb seny, però també amb la dosi necessària de rauxa, emprendre i continuar processos docents —així com de recerca i de gestió. Això ens permetrà contribuir de la millor manera possible en els processos formatius de l'alumnat i generar i difondre un coneixement científic que ajudi a millorar l'educació i la societat.

Les circumstàncies en què ens trobem són especialment intricades dins la complexitat general d'aquest segle XXI que just s'ha iniciat. Precisament aquest fet, però, pot ser entès també com un moment d'oportunitats per fer coses noves; per trencar alguns estereotips i alguns hàbits que semblen encastats en la cultura universitària, però que no ajuden a situar la universitat en el paper social que li correspon.

En la situació actual hi hem de saber veure el paper crític que podem assumir. Cal convertir la Universitat de Barcelona en una talaia des d'on puguem observar, reflexionar i fer sentir la nostra opinió sobre el que ens envolta. Hem de fer un esforç per no deixar-nos portar acríticament per les inèrcies dels canvis accelerats del context. Però, així mateix, també hi hem de veure una oportunitat per replantejar-nos certes rutines acadèmiques i per liderar els processos de canvi. És el moment de posar en marxa els canvis que, pam a pam, vagin ajudant a configurar una Universitat de Barcelona pensada per al segle XXI.

El context actual ens obliga a cercar maneres de col·laborar en un projecte compartit que proporcioni coherència a la diversitat —per altra banda molt enriquidora— d'accions i de manifestacions de la nostra Universitat. Ens cal, per tant, decidir quin és el projecte docent que estem disposats a compartir i a treballar en conjunt.

La construcció d'aquest pla estratègic ha de permetre la més àmplia participació, però hem de ser conscients que és necessari disposar del pla en un termini breu. Ens cal prendre decisions importants i, per tant, hem de comptar amb un acord estratègic que serveixi de referència a aquestes decisions.

El debat s'iniciarà el mes de setembre de 2005 i convidem tothom a fer-hi sentir la seva veu.

LÍNIES PRIORITÀRIES

Les línies següents s'han d'entendre com un punt de partida que s'haurà d'anar acotant i desenvolupant en el debat del pla estratègic i mitjançant les instàncies de govern i de gestió de què ens hem dotat a la UB.

1. Millora i innovació de la docència

La Universitat té la responsabilitat social de formar adequadament l'alumnat. En aquest sentit, ha de respondre a les noves necessitats socials i professionals de la societat global de la informació i la comunicació i s'ha d'adequar als nous perfils d'estudiants que hi arriben. Per ocupar-se d'aquesta responsabilitat i poder donar una resposta adequada a la societat, cal parar una atenció especial en ls processos d'aprenentatge i plantejar-se els canvis necessaris i viables.

El fet de centrar l'atenció també en l'aprenentatge i no únicament en l'ensenyament suposa un canvi important per a la Universitat, per a la cultura del professorat i fins i tot de l'alumnat universitari, però seguir avançant cap aquesta concepció és, actualment, ineludible.

Al llarg dels anys 2005 i 2006 posarem una atenció preferent a:

- a) La revisió i millora dels sistemes d'**acció tutorial** que s'estan portant a terme per al seguiment i l'orientació de l'alumnat.
- b) Les convocatòries d'**ajuts a projectes d'innovació docent** (especificant-hi els criteris de qualitat).
- c) El **reconeixement de grups consolidats d'innovació docent** (especificant-hi els criteris de qualitat).
- d) El foment de les accions d'**intercanvi** entre grups consolidats i la **difusió** dels projectes que s'han dut a terme.
- e) L'impuls de la **recerca** en docència universitària i la convocatòria d'ajuts a recerques per avaluar l'**impacte** de les innovacions docents.
- f) La millora del model de suport i d'assessorament per a la recerca i per a la innovació en disseny de **materials** i d'**entorns** per a l'aprenentatge.
- g) L'elaboració d'un procés de reflexió col·lectiva que ens permeti determinar el paper que han de tenir la **presencialitat i la no-presencialitat** en la nostra Universitat.

2. Suport a la docència, avaluació i reconeixement a l'excel·lència docent

Per avançar cap a la millora de la docència és necessari estimular els processos d'innovació. Per tant, cal prosseguir amb la feina ja feta en aquest àmbit i avançar en el suport i el reconeixement al professorat que s'hi embranca.

El reconeixement de la tasca de qualitat i de la innovació docent s'ha de relacionar directament amb els processos d'avaluació de la docència, els quals han de tenir les mires més àmplies que simplement obtenir un tram econòmic.

Els processos d'innovació requereixen suport institucional i, per tant, cal avançar a millorar i estendre aquest suport.

Al llarg dels anys 2005 i 2006 posarem una atenció preferent a:

- h) L'ampliació del **suport a la docència**, a partir d'un estudi de la situació actual (el Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Investigació, els punts de suport a la docència, etc.) i la recollida de l'opinió dels centres sobre les seves necessitats i demandes.
- i) L'elaboració d'un pla de **reconeixement de l'excel·lència docent**, tenint en compte l'opinió del professorat de la UB i intensificant la posada en marxa d'una base de dades que reculli aquesta trajectòria.
- j) La conceptualització del paper i el sentit que volem donar a l'**avaluació de la docència** a la UB i la planificació de polítiques d'innovació i de formació en relació amb l'avaluació de la docència.

- k) L'anàlisi dels **processos d'avaluació de la docència** i, a partir de l'experiència, l'estudi de propostes de millora.
- l) L'increment de la presència exterior del Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Investigació (CRAI) i, des de la Biblioteca, l'ampliació de les **subscripcions a les revistes electròniques**, així com la garantia d'adquisició de **llibres i revistes** per mantenir la qualitat de la docència i de la recerca.
- m) La col·laboració en l'establiment d'una **política de publicacions** que faciliti la difusió d'innovacions docents, a més de la difusió de recerques.

3. Procés de convergència cap a l'espai europeu d'educació superior (EEES)

En el context de les possibilitats de la UB, s'ha de proporcionar el suport i s'han d'establir mesures que facilitin aquest procés. El repte consisteix a saber extreure'n, d'aquest procés, les oportunitats per millorar la nostra docència. També l'hem d'aprofitar per posar en marxa innovacions i canvis que responguin a una necessitat de millora docent que el mateix procés ja evidència però que, sense aquest, la UB també s'hauria de plantejar per poder respondre adequadament a les necessitats de la societat actual.

El fet d'aprofitar el procés de convergència per millorar la qualitat de la docència de la UB suposa, entre altres coses, estimular el treball en equip del professorat, la coordinació docent de l'ensenyament i parar esment a les pràctiques i al pràcticum, especialment.

Al llarg dels anys 2005 i 2006 posarem una atenció preferent al següent:

- n) Suport als **ensenyaments pilot**; s'han de revisar els criteris, processos i circuits de comunicació actuals per tal de millorar-los.
- o) Impuls per ajudar a **incrementar el nombre d'ensenyaments que posen en marxa el procés de convergència cap a l'espai europeu d'educació superior**. Cal difondre l'experiència dels ensenyaments pilot actuals i fer convocatòries i dissenyar suports per a nous ensenyaments.
- p) El reajustament, si escau, del nou **model de Pla docent** i del suport tecnològic d'aquest, la **difusió** del model i l'assessorament perquè s'estengui a altres ensenyaments.
- q) L'impuls, l'assessorament i el suport al desenvolupament del **treball en equip** del professorat i a la **coordinació docent**.
- r) L'impuls, juntament amb altres vicerectorats, del procés d'elaboració d'una nova normativa reguladora de l'**avaluació dels aprenentatges**.
- s) Juntament amb altres vicerectorats, l'estudi de la situació del **pràcticum** a la UB i impuls de propostes de millora.
- t) A partir de l'opinió del professorat i de les persones responsables dels ensenyaments pilot, l'estudi de propostes de millora en el **suport tecnològic**.

4. Formació del professorat

Cal impulsar la política de formació del professorat, des de de l'experiència recent, entenent que tot i que el context és l'espai europeu d'educació superior, la formació i el desenvolupament professional dels docents universitaris és una necessitat que va més enllà del procés de convergència.

La formació inicial per al professorat novell i la formació continuada del conjunt del professorat per a la millora docent ha de ser una de les prioritats de la UB en l'àmbit docent. Aquesta formació, que pot concretar-se en modalitats diverses (cursos, assessorament, tallers, cicles de conferències, etc.) ha de poder respondre a la diversitat de situacions i de necessitats que caracteritzen la nostra Universitat

Al llarg dels anys 2005 i 2006 posarem una atenció preferent al següent:

- u) Conjuntament amb l'ICE, i a partir de l'experiència acumulada recentment, l'acord sobre un model de formació que, en tot cas, prevegi **modalitats i possibilitats diverses** atenent a la diversitat de necessitats i de contextos que tenen lloc a la UB.
- v) La formació del **professorat novell**.
- w) La **formació continuada**.
- x) L'**assessorament** en processos d'innovació.
- z) L'**intercanvi** entre professorat que desenvolupa activitats d'innovació i l'impuls del Fòrum Telemàtic de Docència Universitària.

Barcelona, 11 de juliol de 2005